

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 5C/233/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204750
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3212204750.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svitanom, PhD., v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpeného: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu **s a z a m i e t a .**

Žaloba sa v celom rozsahu **z a m i e t a .**

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Žalobou podanou dňa 27.9.2012 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 125,- eur z titulu majetkovej škody a sumu 330,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, ako aj náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že ako oprávnený subjekt navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému E. V., ktorá mu vznikla zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej len "exekučný súd") o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia súdu. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.8.2009, a to rozhodnutím o poverení súdneho exekútora. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, pričom omeškanie je viac ako 6 mesiacov. Takýto postup exekučného súdu je nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Počas špecifikovaného obdobia okresný súd nevykonával vo veci také úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty žalobcu. Nesprávnym úradným postupom exekučného súdu bola žalobcovi spôsobená majetková škoda a aj nemajetková ujma. Majetková škoda v uplatnenej výške 125 eur predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu pri správe a vymáhaní pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, konkrétne na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému (suma 70 eur), na udržiavanie a správu informačného systému (suma 40 eur) a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, výdavky spojené s ich vyhotovením, poštovné a telekomunikačné výdavky spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde (suma 15 eur). Výška

hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomernými ťažkosťami. Vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, pričom z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtové doklady resp. pracovné a obchodné zmluvy. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vníma žalobca ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu rizík zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosti povinného. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Zbytočné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, sumu cca. 660,- eur (20 000 Sk) za rok omeškania, teda 55,- eur za mesiac, ktorá zodpovedá doktríne Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe žiadala žalobu ako neopodstatnenú zamietnuť a zaviazat' žalobcu, aby jej nahradil trovy konania. Poukázala na to, že v žalobe nie sú uvedené relevantné údaje týkajúce sa exekučnej veci (spisová značka, dátumy a pod.) a nie je ani jasný titul uplatneného nároku, keď žalobca si na jednej strane uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prieťahov, na druhej strane aj z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa žalovanej všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu a toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Podľa žalovanej nárok na súde bol uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Okrem toho žalobca nedoplnil žiadosti o predbežné prerokovanie nároku o žiadané informácie týkajúce sa výšky škody, kedy sa o škode dozvedel, či podával sťažnosti na prieťahy, neposkytol žiadnu súčinnosť, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, a preto nárok žalobcu nepovažuje žalovaná za predbežne prerokovaný. Pokiaľ ide o lehotu 15 dní na vydanie poverenia súdneho exekútora, žalovaná poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 60/2011-13 a uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011, sp. zn. 3MCdo 11/2010 a sp. zn. 5Cdo 291/2010, v zmysle ktorých má súd povinnosť ex offio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy a vyvodit' všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol prípadne nekalou doložkou viazaný. Žalovaná poukázala aj na to, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1.6.2011, akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote je neopodstatnený. Pred dňom 1.6.2011 síce ustanovenie § 41 ods. 2 písm. b) Exekučného poriadku znelo "vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených", avšak aj z dôvodovej správy k novele uvedeného ustanovenia vyplýva správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul. Skutočnosť, že sa do formulácie novelou vložili slová "rozhodnutí rozhodcovských súdov" predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám. Žalovaná tiež poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02, ktoré konštatuje, že nedodržanie lehôt, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov,

pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 (v znení účinnom od 1.1.2013) žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prietahov. Žalobca nepreukázal vznik a ani výšku materiálnej škody, neuviedol, či predmetné vecné náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Žalobca nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať náhrada škody v peniazoch. Napokon žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov. Podľa žalovanej je žalobca vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopriímových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, považuje žalovaná jeho postup za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na 23.6.2014, na ktoré sa účastníci a ich zástupcovia nedostavili. Zástupkyňa žalovanej svoju neúčast' ospravedlnila a súhlasila, aby súd pojednával v jej neprítomnosti. Žalobca doručil súdu e-mailom dňa 20.6.2014 (v posledný pracovný deň pred dňom pojednávania) žiadosť o zrušenie pojednávania označenú ako "návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu". V tomto podaní zopakoval svoje tvrdenie uvedené už v žalobe, že podľa neho sú dané dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Ďalej uviedol, že mu bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou nie sú z prejednávania veci vylúčení, avšak s týmto rozhodnutím nesúhlasí a z dôvodu dosiahnutia ochrany svojich práv podal sťažnosť na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Preto žalobca navrhol, aby súd zrušil nariadené pojednávanie a súčasne aby prerušil toto konanie do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Keďže o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v tejto veci už Krajský súd v Trenčíne právoplatne rozhodol a keďže v novej námietke žalobca neuvádzal žiadne nové dôvody na vylúčenie konajúceho sudcu, o jeho námietke súd nerozhodoval.

Pokiaľ ide o opakovaný návrh žalobcu na prerušenie konania, súd k tomu uvádza, že o rovnakom návrhu bolo už skôr v tomto konaní právoplatne rozhodnuté. Keďže však Občiansky súdny poriadok (O.s.p.) neupravuje výslovne postup v prípade podania návrhu na prerušenie konania s rovnakým obsahom ako ten, o ktorom už bolo v tom istom konaní rozhodnuté (na rozdiel od výslovnej úpravy opakovane podanej námietky zaujatosti, na ktorú sa neprihliada), súd považoval za potrebné o novom návrhu žalobcu na prerušenie konania opätovne rozhodnúť. Na rozdiel od predchádzajúceho návrhu však tentoraz súd nerozhodol samostatným uznesením a nepočkal s pojednávaním na právoplatnosť takéhoto rozhodnutia, a to práve z dôvodu, že o rovnakom návrhu na prerušenie konania bolo už v minulosti v tom istom konaní právoplatne rozhodnuté a podľa názoru tunajšieho súdu odvtedy nedošlo k žiadnej zmene, ktorá by odôvodňovala predpoklad, že by sa mohlo (na ktoromkoľvek stupni) rozhodnúť inak. Napokon aj v prípade, ak by mal odvolací súd iný názor, takáto procesná situácia by bola ľahko reparaovateľná tak, že by odvolací súd zrušil resp. zmenil výrok rozhodnutia o návrhu žalobcu na prerušenie konania a súčasne by zrušil ostatné výroky rozsudku. Aj keď O.s.p. nemá výslovnú úpravu o opakovaní rovnakých návrhov na prerušenie konania, treba vychádzať zo všeobecných zásad civilného konania, najmä zo zásady účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konania (§ 6 O.s.p.). Súd si ctí právo každého účastníka konania podávať akékoľvek procesné návrhy v súlade so zákonom, avšak na druhej strane opakované podávanie tých istých procesných návrhov, pokiaľ nedošlo k zmene okolností, možno považovať za zneužitie práva. Bolo by v rozpore s požiadavkou účinného a rýchleho súdneho konania, ak by účastníci konania mohli opakovane podávanými procesnými návrhmi brániť ďalšiemu postupu v konaní, v danom prípade ak by pred každým nariadeným pojednávaním mohli žiadať o opätovné právoplatné rozhodnutie o tej istej procesnej otázke, a tak prakticky zmařit každé nariadené pojednávanie. Podľa názoru tunajšieho súdu, ak už raz bolo o procesnej otázke nastolenej účastníkom konania (v tomto prípade o návrhu na prerušenie konania) rozhodnuté, pričom súd zrušil prvé nariadené

pojednávaniu práve preto, aby vyčkal na právoplatnosť tohto rozhodnutia, v prípade podania ďalšieho návrhu s totožným znením nie je už potrebné čakať na právoplatnosť rozhodnutia o tomto návrhu a súd sa môže s daným procesným návrhom vysporiadať v konečnom rozhodnutí (v rozsudku, samozrejme s tým, že daný výrok rozsudku má účinky uznesenia).

Súd dňa 23.6.2014 e-mailom informoval právneho zástupcu žalobcu, že nie sú dané dôvody na zrušenie resp. odročenie pojednávania, keďže o námietke zaujatosti aj o návrhu na prerušenie konania bolo už zákonným spôsobom právoplatne rozhodnuté a v jeho novej žiadosti o odročenie pojednávania a o prerušenie konania sa neuvádzajú žiadne nové dôvody.

Súd na pojednávaní oboznámil písomné podania účastníkov a vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to znaleckého posudku znalca doc. JUDr. PhDr. Miroslava Slašťana, PhD. č. 1/2013, znaleckého posudku Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 a spisu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 4Er/331/2009, z neho najmä: návrh na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, platobný rozkaz Okresného súdu Trenčín č. k. 37Rob/292/2005-9 (exekučný titul), žiadosť oprávneného o informáciu o stave konania, urgencia súdneho exekútora o vydanie poverenia, poverenie na vykonanie exekúcie, uznesenie č.k. 4Er/331/2009-27, odvolanie proti uzneseniu č.k. 4Er/331/2009-27, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 8CoE/120/2012-76. Súdu je z jeho činnosti známe, že žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") aj v tejto veci. Žiadosti žalobca podával v dňoch 23.4.2012, 25.5.2012, 30.5.2012 a 25.9.2012. Kópie podaných žiadostí sú zaevidované na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. Spr/843/2012.

Z vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Žalobca ako oprávnený v exekučnom konaní podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave dňa 21.5.2009 návrh na vykonanie exekúcie. Domáhal sa vymoženia pohľadávky na podklade exekučného titulu, ktorým bol platobný rozkaz Okresného súdu Trenčín č. k. 37Rob/292/2005-9 voči povinnému E. V.. Súdny exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 3.6.2009. Oprávnený listom z 2.7.2009 žiadal súd o informáciu o stave konania. Súd dňa 18.8.2009 vydal poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vykonanie exekúcie. Toto poverenie bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 3.9.2009, napriek tomu súdny exekútor listom zo dňa 6.9.2009, ktorý bol súdu doručený dňa 9.9.2009, urgoval vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd uznesením zo dňa 2.2.2012 č. k. 4Er/331/2009-27 nepripustil vstup Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa do konania ako vedľajšieho účastníka, návrh Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa na vylúčenie súdneho exekútora zamietol a zamietol aj návrh Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa na zastavenie exekúcie. Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa podalo proti uzneseniu č. k. 4Er/331/2009-27 odvolanie a Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 8CoE/120/2012-76 zo dňa 28.6.2013 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým sa nepripustil vstup Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa do konania ako vedľajšieho účastníka zmenil tak, že doručením písomného oznámenia Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS do konania ako vedľajšieho účastníka na strane povinného nenastali účinky vzniku vedľajšieho účasti tohto subjektu. Vo zvyšnej časti krajský súd odvolanie odmietol. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne nadobudlo právoplatnosť dňa 9.8.2013.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky. Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a), b), c), d) zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Prítom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Súd po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Súd najskôr skúmal, či sú splnené podmienky konania. Žalovaná namietala, že súd nie je v tomto konaní oprávnený skúmať prieťahy v konaní. S týmto názorom sa súd nestotožnil a je toho názoru, že právnym základom nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť aj nesprávny úradný postup súdu, pričom tento môže spočívať aj v zbytočných prieťahoch v konaní. Pokiaľ sa žalobca domáha náhrady škody podľa citovaného zákona na základe nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v prieťahoch v konaní (či už v dôsledku nedodržania zákonnej 15-dňovej lehoty alebo v dôsledku iných prieťahov), je tak daná právomoc a príslušnosť okresného súdu tento nárok vecne posúdiť, prejednať a rozhodnúť o ňom.

Jednou z podmienok konania o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je predbežné prerokovanie na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 15 zákona. V tejto veci bola podaná žaloba na súde skôr, než uplynula lehota 6 mesiacov od prijatia písomnej žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ministerstvom. V čase začatia konania teda nebola splnená podmienka na súdne rozhodnutie o nároku, keďže od prijatia žiadosti ministerstvom neuplynula lehota 6 mesiacov. Ministerstvo však nárok žalobcu do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti neuspokojilo a táto lehota uplynula skôr, než súd vo veci rozhodol. Námietku žalovanej o nesplnení podmienky predbežného prerokovania nároku vyhodnotil súd ako nedôvodnú. Podľa názoru súdu ide v tomto prípade o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je odstrániteľný a ktorý v konaní bol odstránený tým, že v priebehu konania uplynulo od prijatia žiadosti ministerstvom do dňa rozhodnutia súdu viac ako 6 mesiacov a ministerstvo v tejto lehote nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojilo. Tým bola splnená podmienka, aby súd mohol vo veci konať a o predmete sporu vecne rozhodnúť, pričom pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pokiaľ žalovaná namietala procesné nedostatky žaloby (najmä neuvedenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom mala byť žalobcovi spôsobená škoda), tak je pravdou, že žaloba mala nedostatky, no nie také, aby odôvodňovali postup súdu podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p. Žalobca uviedol v žalobe rozhodujúce skutočnosti a z označenia exekučnej veci menom povinného a exekútorskou spisovou značkou (EX) bolo možné zistiť, z ktorej konkrétnej exekučnej veci žalobca svoj nárok odvodzuje. Taktiež nebolo potrebné, aby žalobca predkladal listiny z exekučného spisu, keďže tento je spisom tunajšieho súdu a všetky relevantné skutočnosti možno z neho zistiť. Na druhej strane však treba dodať, že ak by žalobca bol uviedol spisovú značku, pod ktorou bola exekučná vec vedená na tunajšom súde, prispelo by to k jednoduchšiemu a rýchlejšiemu vyhľadaniu a pripojeniu exekučného spisu. Neuvedenie spisovej značky exekučného konania vzhľadom na vysoký počet podaní, ktoré podal žalobca v ten istý deň, podstatne predĺžilo čas potrebný na "spárovanie" exekučných spisov so žalobami na náhradu škody. Ak žalobca tvrdil, že nemohol uviesť spisovú značku, pod ktorou bola exekučná vec vedená na súde, z dôvodu, že exekučný súd mu túto spisovú značku neoznámil, zjavne neuviedol pravdu, keďže v exekučnej veci mu boli doručované písomnosti, z ktorých mu musela byť zrejmá aj spisová značka. V akom úmysle, resp. z akej pohnútky tak žalobca resp. jeho právny zástupca konal, nie je v tomto konaní podstatné.

Námietka žalovanej, že žaloba je zmätočná v tom, že nie je jasné, či žalobca svoj nárok odvodzuje od nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní 15-dňovej zákonnej lehoty alebo v prieťahoch v konaní, je neopodstatnená. Žalobca svoj nárok na náhradu škody skutkovo zdôvodnil a nie je potrebné, aby ho aj právne posúdil. Žalobca svoj nárok v zásade vyvodzoval z toho, že neskorým rozhodnutím súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, či už v dôsledku nedodržania 15-dňovej zákonnej lehoty, alebo v dôsledku iných prieťahov v konaní.

Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené porušenie zákonnej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, súd dospel k záveru, že k tomuto porušeniu došlo, nie však v rozsahu, ktorý tvrdil žalobca ("omeškanie viac ako 6 mesiacov"). Exekučný poriadok v ustanovení § 44 ods. 2 v čase exekučného konania stanovoval 15-dňovú lehotu pre udelenie poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom plynula od doručenia žiadosti exekútora súdu, nie od podania návrhu na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora. V danom prípade súdny exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 3.6.2009 a exekučný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie dňa 18.8.2009, teda 61 dní po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty. Keďže exekučným titulom bol platobný rozkaz, argument povinnosťou súdu preskúmať exekučný titul nielen z formálneho ale aj z obsahového hľadiska v tomto prípade neprichádza do úvahy. Na druhej strane však v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR (I. ÚS 16/02) nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa považuje automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a už vôbec neznamená automaticky nárok na náhradu škody. Dobu dva a pol mesiaca od podania žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia súdu (vydania poverenia) nemožno považovať za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu - právu, aby jeho vec bola v primeranej lehote prejednaná a rozhodnutá.

Podstatné však je, že aj keď súd musel konštatovať porušenie zákonnej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žalobca nepreukázal vznik škody, jej výšku a ani príčinnú súvislosť medzi postupom súdu (nedodržaním 15-dňovej lehoty) a údajnou škodou žalobcu. Žalobca uplatňoval nárok v časti majetkovej škody paušálnou sumou 125 eur skladajúcou sa z troch zložiek, a to správa pohľadávky (70 eur), správa informačného systému (40 eur) a vyhotovenie a zaslanie urgencií (15 eur) bez uvedenia spôsobu výpočtu jednotlivých zložiek tejto paušálnej sumy a bez akýchkoľvek dôkazov o správnosti takéhoto určenia paušálnej sumy. Neskôr žalobca predložil znalecký posudok Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014. Súd založil tento znalecký posudok do registra súdnej správy (Spr 195/2014). Podaním z 13.6.2014 žalobca odkázal na uvedený znalecký posudok a uviedol, že ním došlo k exaktnému stanoveniu škody. Súd však zistil, že tento posudok nevypovedá nič o skutočnej výške škody, ktorá mala žalobcovi údajne vzniknúť v konkrétnom exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod spisovou značkou 4Er/331/2009. Ak žalobca v sprievodnom liste z 21.2.2014 (ktorým žiadal o založenie predmetného znaleckého posudku do registra Spr), ako aj v podaní z 13.6.2014 odkazoval na judikatúru, podľa ktorej súd nie je oprávnený posudzovať správnosť záverov znaleckého posudku a nahradzovať ich vlastným posúdením, toto súd v danej veci ani nerobí. Súd nespochybňuje závery znalcov, je však potrebné uviesť, že znalci v tomto posudku vypočítali iba priemerné sumy výšky údajnej škody v konaniach žalobcu vedených na súdoch na celom Slovensku; pre rozhodnutie v danej konkrétnej veci (o náhrade škody spôsobenej údajným nesprávnym úradným postupom súdu v exekučnej veci sp. zn. 4Er/331/2009) je predložený znalecký posudok Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 irelevantný. Súd nemôže a ani nechce nahrádzať znalecké posúdenie vlastným posúdením, práve naopak, bolo dôkaznou povinnosťou žalobcu predložiť alebo navrhnúť súdu dôkazy o konkrétnej škode a jej výške, ktorá mu vznikla v súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu v konkrétnom ním označenom exekučnom konaní. Ak tak neurobil, neunesol dôkazné bremeno. Rovnako žalobca nepredložil ani nenavrhol žiadne dôkazy na preukázanie príčinnej súvislosti medzi omeškaním exekučného súdu pri vydávaní poverenia na vykonanie exekúcie a ním tvrdenou škodou. Vzhľadom na to, že istina vymáhaná v exekučnom konaní bola 800,64 eur, a omeškanie súdu predstavovalo 61 dní, žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že práve kvôli tomuto 61-dňovému omeškaniu súdu mu vznikla škoda práve vo výške 125 eur.

Podobne súd nemohol priznať žalobcovi ani náhradu nemajetkovej ujmy, a to jednak z dôvodu, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že by samotné konštatovanie porušenia jeho práv nebolo dostatočným zadosťučinením. Žalobca ani nežiadal konštatovanie porušenia svojich práv - ak žiadal vydanie medzitýmneho rozsudku, jeho predmetom malo byť konštatovanie zodpovednosti žalovanej za škodu (ktorú žalobca, ako už bolo uvedené vyššie, nepreukázal), nie za porušenie práv žalobcu. Súd však nemohol priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy aj preto, že žalobca nemajetkovú ujmu nepreukázal. Ani v tomto prípade neobstojí paušalizovaná náhrada vo výške 660 eur za rok prieťahov, keďže je potrebné (najmä pri právnických osobách) prihliadať na význam sporu pre žalobcu (v tomto prípade je žalobca právnická osoba poskytujúca veľké množstvo úverov). Ak žalobca uvádzal, že márnym plynutím času boli ohrozené jeho očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu rizík zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu

kontakto s povinným a insolventnosti povinného, a ďalej uvádzal (bližšie nešpecifikovanú) hospodársku stratu na strane žalobcu a na strane jeho majiteľov, súd k tomu uvádza, že žiadna z uvedených okolností, ak by ich aj žalobca bol preukázal (čo však neurobil), by nebola dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy, pretože všetky tieto okolnosti predstavujú potenciálnu majetkovú ujmu, ktorú je potrebné presne vyčíslieť (čo žalobca takisto neurobil), nie nemajetkovú ujmu. Ani pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti (frustrácia, neistota, nedôvera), ako na ne odkazoval žalobca, nie sú relevantné pre konštatovanie nemajetkovej ujmy právnickej osoby a pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že táto situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy a plány, toto žalobca nijako nekonkretizoval ani nepodložil žiadnymi dôkazmi.

Žalovaná považovala nárok žalobcu za nepreukázaný aj z iného dôvodu, a to z dôvodu nepreukázania ani jednej zo skutočností uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013. Aj z tohto hľadiska by síce bol nárok žalobcu nedôvodný, no podľa názoru súdu nemožno toto ustanovenie v danej veci aplikovať, keďže žalobca svoj nárok uplatnil skôr, než nadobudlo účinnosť uvedené ustanovenie. Aj keď sa uvedené ustanovenie javí byť procesného charakteru a novela zákona, ktorou bolo zavedené, nemá žiadne prechodné ustanovenia, nemožno ho použiť, pretože súd by to považoval za retroaktívne aj vo vzťahu k vecnému posúdeniu nároku žalobcu, keďže tento sa svojho nároku na náhradu škody začal domáhať v čase, keď uvedené ustanovenie nebolo ešte účinné, a teda nebolo ešte povinnosťou žalobcu podávať sťažnosť na prieťahy v konaní, prípadne iným, v citovanom ustanovení uvedeným spôsobom preukazovať základ svojho nároku na náhradu škody.

Žalobca založil do jedného z konaní v obdobnej veci (6C/109/2012) znalecký posudok č. 1/2013 vypracovaný znalcom doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom, PhD. Súd oboznámil uvedený znalecký posudok aj v tomto konaní, hoci žalobca nepredložil jeho kópiu, naopak v sprievodnom liste z 2.9.2013 výslovne uviedol, že v každom konaní predloží podrobnú právnu argumentáciu založenú na tomto znaleckom posudku, čo napokon v tomto konaní neurobil. Ide o znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru právnych vzťahov k cudzine, odvetvia európskeho práva za účelom zistenia, či je právom Európskej únie zakázané, aby majetkové spory, v ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, boli rozhodované rozhodcom alebo rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní. Keďže v prejednávanej veci bol exekučným titulom platobný rozkaz a nie rozhodcovský rozsudok, tento posudok nie je v prejednávanej veci relevantný.

Na pojednávaní súd o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozsudku. Keďže žalovaná trovy konania nevyčíslila v lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú, rozhodol súd, že jej náhradu trov konania nepriznáva, keď v zmysle § 151 ods. 2 O.s.p. súd nie je viazaný výrokom o prisúdení náhrady trov konania vyhláseným na pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
 - súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
 - sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
 - odvolacím súdom má byť schválený zmier;
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.